



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Z. P.**, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky**, se sídlem Dobrovského 1278/25, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020, č. j. UPCR-2020/104113-20000402, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 1. 2021, č. j. 65 A 124/2020 – 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky - generální ředitelství rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020, č. j. UPCR-2020/104113-20000402 (dále jen „napadené rozhodnutí“), postupem podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v rozhodném znění (dále jen „informační zákon“), odložil žádosti žalobce o poskytnutí informací z důvodu nezaplacení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací předepsané mu oznámením ze dne 5. 6. 2020, č. j. UPCR-2020/68671-20000503 (dále jen „oznámení o úhradě“).

[2] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) usnesením ze dne 27. 1. 2021, č. j. 65 A 124/2020 – 16, žalobu proti napadenému rozhodnutí postoupil k vyřízení Městskému soudu v Praze. Konstatoval, že napadené rozhodnutí vydal jako

správní orgán rozhodující v prvním stupni Úřad práce České republiky, jehož sídlo se nachází na adrese Dobrovského 1278/25, Praha 7. Zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, byl Úřad práce zřízen jako správní orgán s celostátní působností, v němž působí generální ředitelství a krajské pobočky. Soud podotknul, že § 5 daného zákona stanovuje, že Úřad práce rozhoduje ve správním řízení v prvním stupni prostřednictvím krajských poboček a generálního ředitelství. Úřad práce je tak centralizován a krajské pobočky a generální ředitelství jsou jen jeho organizační útvary. Jelikož tedy vydal rozhodnutí v prvním stupni Úřad práce se sídlem v Praze 7 a soudní řád správní ani zvláštní zákon nestanovuje jinak, shledal krajský soud v souladu s § 7 odst. 2 s. ř. s. k řízení místní příslušnost soudu, v jehož obvodu se Praha 7 nachází. Dle bodu 7 přílohy č. 4 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, se území městské části Praha 7 nachází v obvodu Obvodního soudu pro Prahu 7, který dle bodu 1 přílohy č. 2 k témuž zákonu patří do obvodu Městského soudu v Praze. Krajský soud proto dospěl k závěru, že není místně příslušný, a rozhodl proto o postoupení věci k vyřízení příslušnému soudu.

II. Kasační stížnost žalobce

[3] Proti postupujícímu usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. Namítl v ní, že Úřad práce České republiky rozhoduje ve správním řízení v prvním stupni prostřednictvím krajských poboček a generálního ředitelství; generální ředitelství však není nadřízeným orgánem krajských poboček. Poukázal na to, že povinný subjekt oslovený žádostí o informace nevede správní řízení; dle § 20 odst. 4 písm. d) informačního zákona se při postupu dle něj použije správní řád omezeně. Generální ředitelství vydalo napadené rozhodnutí z důvodu procesní ekonomie v zastoupení jeho různých krajských poboček, a to souhrnně vůči všem žádostem o informace, jež stěžovatel podal k jednotlivým krajským pobočkám. Povinnými subjekty podle informačního zákona však dle stěžovatele zůstávají jednotlivé krajské pobočky, podle jejichž sídla se řídí také místní příslušnost soudu rozhodujícího o žalobách podaných proti napadenému rozhodnutí. Tato skutečnost vyplývá též z oznámení o úhradě, v němž generální ředitelství konstatovalo, že jednalo jménem každé krajské pobočky zvlášť; nedoložilo přitom zmocnění či pověření od jednotlivých krajských poboček. Stěžovatel svou žádostí o informace oslovil mimo jiné také Úřad práce České republiky - Krajskou pobočku v Olomouci, kterou bez příslušného zmocnění zastoupilo generální ředitelství, ačkoli nebylo jejím nadřízeným správním orgánem. Z toho podle stěžovatele vyplývá, že generální ředitelství jednalo pouze v zastoupení krajské pobočky v Olomouci, tudíž k projednání jeho žaloby je místně příslušný Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas a osobou oprávněnou. Proti usnesení, jímž krajský soud rozhodl o postoupení věci místně příslušnému soudu, je kasační stížnost přípustná (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, č. j. Nad

pokračování

22/2007 - 101, publikované pod č. 2503/2012 Sb. NSS). Podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) stěžovateli nevzniká poplatková povinnost a ani nemusí být splněna podmínka jeho povinného zastoupení advokátem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19). Napadené usnesení nepochybně je takovým procesním rozhodnutím; o kasační stížnosti proto lze rozhodnout, i když stěžovatel není v řízení zastoupen. Jsou přitom naplněny obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[6] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel napadá usnesení krajského soudu z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] V posuzovaném případě je ze skutkových okolností věci zřejmé, že stěžovatel podal žádost o poskytnutí informací mimo jiné k Úřadu práce České republiky - Krajská pobočka v Olomouci. Úřad práce České republiky - generální ředitelství mu následně předepsal k úhradě částku 300 615 Kč za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, a to společně za všechny jeho další žádosti o informace adresované jiným krajským pobočkám. Následně po marném uplynutí lhůty stanovené k zaplacení úhrady napadeným rozhodnutím stěžovatelo v žádosti o informace odložil postupem podle § 17 odst. 5 informačního zákona. Proti tomuto rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství podal stěžovatel žalobu, v níž jako žalovaný správní orgán označil Úřad práce České republiky - Krajskou pobočku v Olomouci, z jejíhož sídla dovodil místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci k posouzení a vyřízení věci. V kasační stížnosti pak stěžovatel namítá, že generální ředitelství Úřadu práce České republiky není nadřízeným orgánem jeho krajských poboček, pročez napadené rozhodnutí vydal pouze v jejich zastoupení a jejich jménem.

[9] Nejvyšší správní soud předepisuje, že touto právní otázkou v případě téhož stěžovatele a dokonce totožného napadeného rozhodnutí se již zabýval ve svých rozsudcích ze dne 14. 4. 2021, č. j. 4 As 3/2021 - 17 a č. j. 4 As 5/2021 - 9; od závěrů v nich vyslovených se přitom v nyní řešené věci nemá žádný důvod odchýlit.

[10] Podle § 69 s. ř. s. je žalovaným *správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.*

[11] Podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*

[12] Podle § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. *není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.*

[13] Pojem správního orgánu je pro účely určení pravomoci a příslušnosti soudů ve správním soudnictví nutno vnímat především v rovině kompetenční. Institucionální uspořádání či dokonce právní osobnost entity, jejíž součástí je uvedený svazek kompetencí,

je pro posouzení, zda se u něho jedná o správní orgán, zpravidla irelevantní či pouze pomocné kritérium. Pokud tedy organizační složka určitého orgánu veřejné moci rozhoduje podle aplikované právní úpravy jako správní orgán prvního stupně, je jeho sídlo určující pro místní příslušnost krajského soudu podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2015, č. j. Nad 288/2014 - 58, publikované pod č. 3257/2015 Sb. NSS).

[14] Podle § 5 zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, rozhodují ve správním řízení v prvním stupni krajské pobočky a generální ředitelství, které je tedy zapotřebí považovat za správní orgány, jejichž sídlo je určující pro stanovení místní příslušnosti krajského soudu ve smyslu § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. V posuzovaném případě přitom Úřad práce České republiky - generální ředitelství nejprve předešal stěžovateli k úhradě částku za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, kterou následně potvrdil nadřízený správní orgán (srov. rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 31. 7. 2020, č. j. MPSV-2020/144094-331/1). Vzhledem k tomu, že stěžovatel předmětnou úhradu ve stanovené lhůtě nezaplatil, vydal následně Úřad práce České republiky - generální ředitelství žalobou napadené rozhodnutí o odložení žádosti stěžovatele o informace. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že předmětem přezkumu v řízení o správní žalobě je právě rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství, nikoli rozhodnutí některé z jeho krajských poboček. Krajský soud proto správně uvedl, že žalovaným správním orgánem je podle § 69 s. ř. s. Úřad práce České republiky - generální ředitelství (který ve věci jediný rozhodl), nikoli Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Olomouci.

[15] Nejvyšší správní soud dále naznal, že napadené rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství vydané podle § 17 odst. 5 informačního zákona, které je jediným rozhodnutím vydaným v posuzované věci, je tedy i rozhodnutím vydaným v prvním stupni. Podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. je proto třeba místní příslušnost soudu určit podle sídla Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství, které se nachází v hlavním městě Praze. Z hlediska stanovení místní příslušnosti krajského soudu pro rozhodnutí o žalobě podané v dané věci je přitom podle uvedeného zákonného ustanovení rozhodné sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni, a nikoliv to, zda tento správní orgán jednal podle právního názoru adresáta rozhodnutí v zastoupení odlišného správního orgánu, jehož sídlo se nachází v obvodu působnosti jiného krajského soudu. Otázka, zda v dané věci mělo o žádosti stěžovatele o poskytnutí informací rozhodovat generální ředitelství, či krajská pobočka Úřadu práce České republiky, bude předmětem přezkumu ve správním soudnictví, který však musí učinit místně příslušný Městský soud v Praze, v jehož obvodu se nachází sídlo správního orgánu, který ve věci vydal prvoinstanční rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda byl oprávněn tak učinit.

[16] Krajský soud tedy uvedenou právní otázku posoudil správně, pokud dospěl k závěru o místní příslušnosti Městského soudu v Praze, a v návaznosti na tento závěr v souladu s § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. věc postoupil tomuto soudu k vyřízení.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[17] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyly naplněny stěžovatelem uplatněné kasační námitky, taktéž neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti; proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl v tomto kasačním řízení úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost. Proto soud vyslovil, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému ji nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2021

Došková

JUDr. Miluše

předsedkyně senátu